

Parlament

UN ANY MARCAT PER LES SEQÜELES JUDICIALS DEL PROCÉS I LA INESTABILITAT POLÍTICA A L'ESTAT

■ Joan Ridaó Martín

Professor Titular (a) de Dret Constitucional

Lletrat Major del Parlament

EL CONTEXT POLÍTIC GENERAL

Els cicles electorals cada vegada més curts i el protagonisme del procés independentista i les seves múltiples derivades, especialment la celebració del judici al Tribunal Suprem (TS) entre el 12 de febrer i el 14 d'octubre, van tenir una incidència decisiva en les iniciatives, tramitacions i debats parlamentaris, però també en l'estructura organitzativa del Parlament de Catalunya. En efecte, els quatre mesos de sessions al TS, que van acabar amb una severa sentència, així com les diferents resolucions judicials no només del TS sinó també d'altres altes instàncies com el Tribunal Constitucional (per la via d'incidents d'execució promoguts pel Govern de l'Estat) o d'abast europeu van connotar la política catalana. Igual que les decisions del Parlament Europeu sobre la immunitat de Carles Puigdemont o Toni Comín, que hi van estar molt presents doncs ambdós mantenien la condició de membres de la Cambra. En el pla judicial, per bé que per raons distintes però íntimament connectades, cal fer esment a la controvèrsia suscitada a finals d'any, amb la insòlita decisió de la Junta Electoral Central, avalada per la Sala Quarta del TS, de declarar la inelegibilitat sobrevinguda del diputat i president de la Generalitat, Quim Torra, que havia estat condemnat en primera instància pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya per un delictes de desobediència, per negar-se a retirar una pancarta en suport dels presos. Això havia de generar, com així va ser, una notable incertesa pel que fa a l'estabilitat del sistema institucional de la Generalitat. Mentre tot això succeïa, la polarització extrema va continuar sent la tònica dominant en l'activitat dels òrgans del Parlament.

En un altre ordre de coses, el 2019 va ser un any molt condicionat per la inestabilitat política a l'Estat. Sense suport als pressupostos generals de l'Estat, i amb la pressió del centre-dreta per les converses amb els líders independentistes catalans (manifestació de la plaça de Colón de febrer), el líder del PSOE, Pedro Sánchez (PSOE), que havia desterrat Mariano Rajoy (PP) de La

Moncloa a través d'una moció de censura, es va veure abocat a convocar nous comicis, en una primavera que es completava amb la triada electoral —local, autonòmica i europea— del 26M. Finalment, el líder socialista va assolir la investidura i formar un govern de coalició d'esquerres amb UP, amb l'abstenció d'ERC i el vot en contra de JxCat, la qual cosa va portar a les dues formacions al caire de la ruptura. La possibilitat d'una taula de diàleg per la solució del conflicte polític català va estar molt present durant la negociació, i també en els primers compassos del nou executiu espanyol, que es va estrenar pels volts de Nadal.

COMPOSICIÓ DE LA CAMBRA I DELS SEUS ÒRGANS

Durant l'any 2019 es va produir la renúncia a l'escó d'un total de quinze diputats, que van haver de ser substituïts per tants altres diputats. Amb tot, cal tenir en compte que tres d'ells (Jordi Sánchez, Jordi Turull i Josep Rull), que havien estat suspesos pel TS en aplicació de l'article 348 bis LECrim (ITS de 9 de juliol de 2018), en el marc de la Causa especial núm. 20907/2017, no van acceptar ser substituïts funcionalment (com sí ho van fer Oriol Junqueras i Raül Romeva d'ERC), tal i com preveia un acord del Ple del Parlament (Resolució sobre la suspensió de drets i deures parlamentaris de diversos diputats N.T. 236-00001/12). Així, aquests diputats van decidir no exercir els seus drets parlamentaris fins al moment de fer-se efectiva la seva renúncia, més endavant, provocant la pèrdua de tres de la majoria. També els diputats Carles Puigdemont i Toni Comín van renunciar a delegar el seu vot com havien fet fins a aquell moment.

D'altra banda, 10 dels 15 diputats van renunciar per concórrer a les eleccions generals del 28 d'abril de 2019. Per exemple, la fins llavors cap de l'oposició, Inés Arrimadas (Cs), que fou substituïda en aquesta funció pel portaveu del seu grup parlamentari, Carlos Carrizosa. També les diputades i diputats Eva Baró (ERC), Laura Borràs (JxCat), José María Espejo Saavedra (Cs), vicepresident segon del Parlament, que fou substituït en aquest rol pel diputat i anterior secretari tercer de la Mesa, Joan Garcia (Cs), Gerard Gómez del Moral (ERC), i Joan Josep Nuet (CatECP). També van renunciar finalment al seu escó, per presentar-se a les eleccions generals, els diputats Jordi Sánchez (JxCat), que fou substituït pel conseller d'Interior Miquel Buch (JxCat), Jordi Turull (JxCat), Josep Rull (JxCat), i Oriol Junqueras (ERC).

També es van produir renunciades degudes a les eleccions municipals del 26 de maig de 2019. En concret, la diputada María Luz Guilarte (Cs) per passar —tot i no ser incompatible— a ser regidora de l'Ajuntament de Barcelona o Andrea Levy (PPC), de l'Ajuntament de Madrid. Al seu torn, al diputat Raül Romeva (ERC), que, tot i haver estat suspès pel TS, havia estat substituït funcionalment per un altre diputat del seu grup, compatibilitzant l'escó de diputat amb el de senador obtingut en les eleccions del 28 d'abril (28-A), se'l va privar del seu escó a conseqüència de la fermesa de la sentència dictada pel TS en la Causa de l'1-O.

Cal fer constar, igualment, la renúncia del diputat i president del subgrup parlamentari del PPC, Xavier Garcia Albiol, que la va formalitzar poc més d'un any més tard de la seva elecció i de deixar el lideratge del seu partit, per centrar-se en les eleccions locals a Badalona, essent substituït en aquestes funcions pel diputat Alejandro Fernández. Igualment, cal fer menció de la renúncia de la diputada Elisenda Alamany (CatECP), que abandonà el seu grup i adquirí la condició de diputada no adscrita, tot i acabar renunciant a l'escó per concórrer a les eleccions municipals a Barcelona liderant la formació Nova-Nou futur, coalitzada amb ERC, també integrada pel diputat Joan Josep Nuet (CatECP), que, en canvi, no va renunciar al seu escó a la Cambra catalana fins a la convocatòria de les eleccions generals del 28-A, en què es va presentar també sota el signe de la mateixa coalició ERC-Nova al Congrés dels Diputats per la circumscripció de Barcelona. Finalment, direm que durant el 2019, coincidint amb el segon any de la XII legislatura, es produí una petita variació en el nombre de diputades (-1), doncs el seu nombre total va passar a 58, no obstant això, el segon més alt des de 1980 (el 42,96% del total de membres de la Cambra).

Taula 9. Altes i baixes dels diputats durant l'any 2019

	Data alta	Motiu alta	Grup parlamentari	Data baixa	Motiu baixa	Substitueix a	Substituit per
C. Abellán	16/04/2019	Substitució	GP CatECP			E. Alamany	
E. Alamany	17/01/2018	Elecció	GP CatECP	25/02/2019	Canvi de grup		
E. Alamany	25/02/2019	Canvi de grup	Diputats no adscrits	02/04/2019	Renúncia		C. Abellán
I. Arrimadas	17/01/2018	Elecció	GP Cs	20/05/2019	Renúncia		J. Feijóo
E. Baró	17/01/2018	Elecció	GP ERC	16/07/2019	Renúncia		A. Carbonell
L. Borràs	17/01/2018	Elecció	GP JxCat	20/05/2019	Renúncia		G. Freixa
M. Buch	28/05/2019	Substitució	GP JxCat			J. Sánchez	
A. Carbonell	25/07/2019	Substitució	GP ERC			E. Baró	
M. Escofet	28/05/2019	Substitució	GP Cs			J. M. Espejo -Saavedra	
J. M. Espejo -Saavedra	17/01/2018	Elecció	GP Cs	20/05/2019	Renúncia		M. Escofet
J. Feijóo	28/05/2019	Substitució	GP Cs			I. Arrimadas	
E. Fort	25/05/2019	Substitució	GP JxCat			J. Turull	
E. Freixa	28/05/2019	Substitució	GP JxCat			L. Borràs	
X. García Albiol	17/01/2018	Elecció	G Mixt SP PPC	31/01/2019	Renúncia		E. García
E. García	06/02/2019	Substitució	G Mixt SP PPC			X. García Albiol	
G. Gómez del Moral	17/01/2018	Elecció	GP ERC	20/05/2019	Renúncia		J. Rodríguez
M. Luz Guilarte	17/01/2018	Elecció	GP Cs	01/07/2019	Renúncia		M. Losada

	Data alta	Motiu alta	Grup parlamentari	Data baixa	Motiu baixa	Substitueix a	Substituit per
O. Junqueras	17/01/2018	Elecció	GP ERC	20/05/2019	Renúncia		N. Picas
A. Levy	17/01/2018	Elecció	G Mixt SP PPC	09/05/2019	Renúncia		D. Serrano
N. Llauradó	17/01/2018	Elecció	GP ERC	03/07/2019	Renúncia		A. Montserrat
M. Losada	18/07/2019	Substitució	GP Cs			María Luz Guitarte	
A. Montserrat	18/07/2019	Substitució	GP ERC			N. Llauradó	
Joan Josep Nuet	17/01/2018	Elecció	GP CatECP	20/03/2019	Renúncia		M. Parés
M. Parés	02/04/2019	Substitució	GP CatECP			Joan Josep Nuet	
N. Picas	28/05/2019	Substitució	GP ERC			O. Junqueras	
J. Puig	28/05/2019	Substitució	GP JxCat			J. Rull	
E. Reyes	26/11/2019	Substitució	GP ERC			R. Romeva	
J. Rodríguez	28/05/2019	Substitució	GP ERC			G. Gómez de Moral	
R. Romeva	17/01/2018	Elecció	GP ERC	29/10/2019	Decisió judicial		E. Reyes
J. Rull	17/01/2018	Elecció	GP JxCat	17/05/2019	Renúncia		J. Puig
J. Sánchez	17/01/2018	Elecció	GP JxCat	17/05/2019	Renúncia		M. Buch
D. Serrano	15/05/2019	Substitució	G Mixt SP PPC			A. Levy	
J. Turull	17/01/2018	Elecció	GP JxCat	17/05/2019	Renúncia		E. Fort

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 10. Comparativa per legislatures dels parlamentaris en funció del seu gènere

Legislatura	Dones	%	Homes	%	Increment dones	%
I. 1980-1984	7	5,19	128	94,81	-	-
II. 1984-1988	11	8,15	124	91,85	4	2,96
III. 1988-1992	14	10,37	121	89,63	3	2,22
IV. 1992-1995	17	12,59	118	87,41	3	2,22
V. 1995-1999	20	14,81	115	85,19	3	2,22
VI. 1999-2003	32	23,70	103	76,30	12	8,89
VII. 2003-2006	43	31,85	92	68,15	11	8,15
VIII. 2006-2010	48	35,56	87	64,44	5	3,71
IX. 2010-2012	56	41,48	79	58,52	8	5,93
X. 2012-2015	54	40,00	81	60,00	-2	-1,48
XI. 2015-2017	52	38,52	83	61,48	-2	-1,48
XII. 2018	58	42,96	77	57,04	6	4,44

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2019

<https://www.parlament.cat/document/intrade/302894> ¹

ORGANITZACIÓ I ACTIVITAT DELS ÒRGANS

Els òrgans de govern interior i administració del Parlament (Mesa) i els de participació política (Junta de Portaveus) van reunir-se amb regularitat i normalitat durant els dos períodes de sessions de 2019 (del 15 de gener al 31 de juliol i del 16 d'agost al 31 de desembre): 53 i 35 reunions, respectivament. No obstant, una de les constants van ser les recurrents i insòlites tensions entre els seus membres, especialment els de la majoria, en qüestions relatives a la gestió econòmica i pressupostària.

Es van celebrar un total de 24 sessions plenàries (per 22 l'any 2018). Les comissions van experimentar tanmateix un increment més notable (263 per 143 el 2018), un 83 % més, doncs. Així com les subcomissions, intergrups i grups de treball (22, per 7 el 2018). Com s'ha dit a manera introductòria, la persistència del debat entorn del *procés*, i les seves múltiples terminacions nervioses, especialment la celebració del judici i el compàs d'espera de la sentència entre els mesos de fe-

¹ La dada que s'ofereix és des de l'inici de legislatura del 2018 fins a finals de 2019, doncs és comparativa per legislatures i no per anys. Només es tenen en compte les dades a l'inici de legislatura.

brer i octubre, va tenir una influència determinant en les iniciatives i els debats parlamentaris. Els acords de la Mesa, qualificant i admetent a tràmit algunes d'aquestes (sobre la «judicialització» del *procés*, l'estatut personal dels diputats processats, etc.), van suscitar una notable conflictivitat en termes de sol·licituds de reconsideració i recursos d'empara davant el TC. A més, la polarització política, observada, com s'ha dit en un altre moment, des de l'inici del *procés* es va mantenir i va impedir, un exercici més, la renovació dels òrgans estatutaris i institucionals, tret del Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CONCA) mitjançant una petita reforma legislativa.

Com es pot comprovar en la taula-resum de l'activitat de les comissions, les més actives van ser les legislatives, en especial les comissions de Treball, Afers Socials i Famílies, Salut, Territori, Justícia i Afers Institucionals (amb un total de 488, 278, 275, 252 i 219 expedients closos, respectivament). Entre la resta de comissions (creades per Reglament o per Llei, de seguiment, investigació o estudi), cal destacar la Comissió de Peticions (267 expedients), seguida de la Comissió de Control de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (251 expedients).

No es va crear cap comissió d'investigació al 2019. Amb tot, van continuar els seus treballs les comissions d'investigació creades el 2018 sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost del 2017, sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya i sobre el Projecte Castor, i en les que es van substanciar diferents compareixences, algunes de prou notòries, tot i la persistent negativa de les autoritats de l'Estat a assistir-hi, com en anteriors ocasions, fet que la Mesa va traslladar a la Fiscalia per si podien ser constitutives de delictes, tot i que aquesta va acordar el seu arxiu en base a la doctrina del Consell d'Estat refractària a aquesta possibilitat. En acabar l'any, aquestes comissions encara no havien culminat la seva tasca, amb l'adopció de conclusions, tret de la Comissió d'Investigació sobre el Projecte Castor que va aprovar el corresponent dictamen.

Durant l'any 2019 es van aprovar un total de 10 lleis (per 21 de l'any 2017 i 3 l'any 2018). D'aquestes, només 3 eren d'iniciativa governamental tanmateix (les lleis de creació de l'Agència de Salut Pública; la de modificació de la Llei de canvi climàtic, d'espais agraris, de ports i transports en aigües marítimes i continentals; i la de modificació del Llibre quart del Codi Civil per garantir la no discriminació dels discapacitats en atorgar testament). Entre les d'iniciativa parlamentària (sobre un total de 28 iniciatives de diferent signe), destaca la Llei de modificació de la Llei de prestacions socials de caràcter econòmic dirigides als joves ex-tutelats (CatECP), la Llei de supressió del Consell comarcal del Barcelonès (tots els grups, a instàncies de la mateixa institució) i la Llei de modificació del CONCA (Soc-UA), a què ja s'ha fet referència.

Amb tot, un any més cal que recordem que la funció legislativa és una tasca cada dia més compartida entre el Legislatiu i l'Executiu, mitjançant la legislació d'urgència (decrets-llei), sota el pressupòsit habilitant d'urgència i extraordinària necessitat. Precisament, durant l'any 2019 es van validar fins a 15 decrets llei, vinculats tots ells a la situació de pròrroga pressupostària, i relacionats amb la manca de crèdits pressupostaris per fer front a determinats acords en matèria de funció pública (dotació d'efectius de mossos i bombers i complement de productivitat variable del personal estatutari de l'ICS) i tributaris (modificació de la Llei 6/2017, de l'Impost sobre actius no productius de les persones jurídiques i de mesures urgents en matèria tributària i de lluita contra el frau fiscal). El Govern també va fer ús de l'eina del decret llei en altres casos com la crisi dels vehicles sense conductor (VTC), i en altres casos en què es va invocar la urgència i necessitat de forma més dubtosa: Decret llei 2/2019, del 22 de gener, de modificació de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, per incorporar mesures contra els trastorns de la conducta alimentària; el Decret llei 10/2019, del 28 de maig, del procediment d'integració de centres educatius a la xarxa de titularitat de la Generalitat; i el Decret llei 11/2019, del 4 de juny, de modificació de la disposició transitòria setena de la Llei 3/2008, del 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport. És remarcable, per insòlit, que el Parlament no va validar, i per tant es van derogar, dos decrets llei per no reunir la majoria necessària: el Decret llei 5/2019, de 5 de març, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge, i el Decret llei 9/2019, de 21 de maig, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya en l'àmbit de la penyora.

Tancarem aquest apartat referent a l'activitat legislativa amb una referència a les Iniciatives Legislatives Populares (ILPs) presentades el 2019 (4), sobre qüestions tan diverses com la creació del Cos Específic de Tècnics Ambientòlegs i Ambientòlogues del Cos de Titulats Superiors, grup A, de l'Administració de la Generalitat de Catalunya; de modificació de la Llei 12/2009, d'educació, amb relació a l'ús dels aparells electrònics de comunicació a les escoles i els instituts; de l'esport i l'activitat física de Catalunya; i de declaració del Parc Natural del Montseny, de paratges naturals d'interès nacional i de reserves naturals integrals. Durant l'any 2019, a més, van prosseguir la seva tramitació 6 ILPs més, que van iniciar el seu periple el 2018 o abans, doncs aquest tipus d'iniciatives legislatives no decauen amb el finiment dels mandats. Una d'elles, la Proposició de llei de l'etiquetatge i traçabilitat dels béns de consum va decaure durant l'any 2019 per manca de les signatures necessàries per continuar la seva tramitació.

Taula 11. L'activitat parlamentària de tots els òrgans durant l'any 2019

Sessions celebrades	TOTAL
Ple	24
Diputació Permanent	0
Mesa del Parlament	53
Mesa ampliada	6
Junta de Portaveus	35
Comissions parlamentàries	263
Subcomissions, Intergrups i grups de treball	22
TOTAL	403

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 12. Lleis aprovades durant l'any 2019

Iniciativa d'origen	Títol definitiu	Òrgan tramitador	Data aprovació	DOGC
Proposició de Llei d'ordenació del mapa comarcal de Catalunya i de supressió del Consell Comarcal del Barcelonès 202-00034/12	Llei 1/2019, del 15 de febrer, de supressió del Consell Comarcal del Barcelonès	Comissió d'Afers Institucionals / Ple	06.02.19	DOGC 7813 de 19.02.19
Proposició de Llei de modificació de la Llei 6/2008, del 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts 202-00047/12	Llei 2/2019, del 20 de maig, de modificació de la Llei 6/2008, del 13 de maig, del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts	Lectura única en el Ple	09.05.19	DOGC 7880 de 22.05.19
Proposició de Llei d'espais agraris 202-00026/12	Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris	Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació / Ple	29.05.19	DOGC 7900 de 19.06.19
Proposició de Llei de modificació de la Llei 13/2006, de prestacions socials de caràcter econòmic 202-00054/12	Llei 4/2019, del 24 de juliol, de modificació de la Llei 13/2006, de prestacions socials de caràcter econòmic	Lectura única en el Ple	14.06.19	DOGC 7926 de 26.07.19
Projecte de Llei de creació de l'Agència de Salut Pública de Catalunya 200-00004/12	Llei 5/2019, del 31 de juliol, de l'Agència de Salut Pública de Catalunya i de modificació de la Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública	Comissió de Salut / Ple	10.07.19	DOGC 8024 de 16.12.19

Iniciativa d'origen	Títol definitiu	Òrgan tramitador	Data aprovació	DOGC
Projecte de llei de modificació del llibre quart del Codi civil de Catalunya per tal de garantir la igualtat de drets i la no discriminació de les persones amb discapacitat sensorial 200-00001/12	Llei 6/2019, de 23 d'octubre, de modificació del llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions, per a garantir la igualtat de drets i la no-discriminació de les persones amb discapacitat sensorial	Comissió de Justícia / Ple	09.10.19	DOGC 7990 de 28.10.19
Proposició de llei de modificació parcial de la Llei 2/2000, del 4 de maig, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya 202-00030/12	Llei 7/2019, del 14 de novembre, de modificació de la Llei 2/2000, del Consell de l'Audiovisual de Catalunya, i de la Llei 11/2007, de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuais.	Comissió d'Afers Institucionals / Ple	23.10.19	DOGC 8004 de 18.11.19
Proposició de llei de modificació de la Llei 7/2011, del 27 de juliol, de mesures fiscals i financeres, i de la Llei 20/2000, del 29 de desembre, de creació de l'Institut Català de les Indústries Culturals 202-00064/12	Llei 8/2019, del 28 de novembre, de modificació de la Llei 7/2011, de mesures fiscals i financeres, i de la Llei 20/2000, de creació de l'Institut Català de les Indústries Culturals	Lectura única en el Ple	13.11.19	DOGC 8014 de 02.12.19
Projecte de llei de modificació de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, pel que fa a l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica 200-00009/12	Llei 9/2019, del 23 de desembre, de modificació de la Llei 16/2017, del canvi climàtic, pel que fa a l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica	Comissió d'Economia i Hisenda / Ple	19.12.19	DOGC 8032 de 30.12.19
Proposició de llei de ports i de transport en aigües marítimes i continentals 202-00055/12	Llei 10/2019, del 23 de desembre, de ports i de transport en aigües marítimes i continentals	Comissió de Territori / Ple	27.11.19	DOGC 8032 de 30.12.19

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 13. Projectes de llei presentats durant el 2019

Títol	Data presentació
Projecte de llei de restabliment del complement de productivitat variable del personal estatutari de l'Institut Català de la Salut (200-00008/12) *	03.04.19
Projecte de llei de modificació de la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic, pel que fa a l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica (200-00009/12)	30.10.19

* Provenent del Decret llei 6/2019, del 19 de març, sobre el restabliment del complement de productivitat variable del personal estatutari de l'Institut Català de la Salut ([203-00014/12](#))

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 14. Decrets llei aprovats no vinculats a la situació de pròrroga pressupostària

Títol	DOGC	Validació	Data validació
Decret llei 2/2019, del 22 de gener, de modificació de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya, per tal d'incorporar mesures contra els trastorns de la conducta alimentària	DOGC 7795 de 24.01.19	Resolució 296/XII 203-00010/12	06.03.19
Decret llei 10/2019, del 28 de maig, del procediment d'integració de centres educatius a la xarxa de titularitat de la Generalitat	DOGC 7886 de 30.05.19	Resolució 458/XII 203-00018/12	26.06.19
Decret llei 11/2019, del 4 de juny, de modificació de la disposició transitòria setena de la Llei 3/2008, del 23 d'abril, de l'exercici de les professions de l'esport	DOGC 7891 de 06.06.19	Resolució 500/XII 203-00019/12	10.07.19

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 15. Decrets llei derogats

Títol	DOGC	Derogació	Data derogació
Decret llei 5/2019, de 5 de març, de mesures urgents per millorar l'accés a l'habitatge	DOGC 7825 de 07.03.19	203-00013/12	Derogat 18.04.19
Decret llei 9/2019, de 21 de maig, de mesures urgents en matèria de contenció de rendes en els contractes d'arrendament d'habitatge i de modificació del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya en l'àmbit de la penyora	DOGC 7881 de 23.05.19	203-00017/12	Derogat 26.06.19

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 16. Decrets llei vinculats a la situació de pròrroga pressupostària

Títol	DOGC	Validació	Data validació
Decret llei 1/2019, del 8 de gener, de necessitats financeres del sector públic, en matèria de funció pública i tributària en pròrroga pressupostària	DOGC 7785 de 10.01.19	Resolució 272/XII 203-00009/12	06.02.19
Decret llei 3/2019, del 22 de gener, sobre l'increment retributiu per a l'any 2019 i la recuperació parcial de l'import de la paga extraordinària de l'any 2013 per al personal del sector públic de la Generalitat de Catalunya	DOGC 7795, de 24.01.19	Resolució 297/XII 203-00011/12	28.02.19
Decret llei 6/2019, del 19 de març, sobre el restabliment del complement de productivitat variable del personal estatutari de l'Institut Català de la Salut	DOGC 7836 de 21.03.19	Resolució 379/XII 203-00014/12	03.04.19
Decret llei 7/2019, del 2 d'abril, de concessió d'un suplement de crèdit als pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2017	DOGC 7847 de 04.04.19	Resolució 382/XII 203-00015/12	10.04.19
Decret llei 8/2019, del 14 de maig, de modificació de la Llei 6/2017, del 9 de maig, de l'impost sobre els actius no productius de les persones jurídiques	DOGC 7876 de 16.05.19	Resolució 412/XII 203-00016/12	29.05.19
Decret llei 12/2019, del 9 de juliol, de mesures urgents en matèria tributària i de lluita contra el frau fiscal	DOGC 7915 de 11.07.19	Resolució 533/XII 203-00020/12	25.07.19
Decret llei 13/2019, del 10 de setembre, d'aprovació de les regles necessàries per a l'autoliquidació de l'impost sobre begudes ensucrades envasades	DOGC 7959 de 13.09.19	Resolució 583/XII 203-00021/12	09.10.19
Decret llei 14/2019, del 17 de setembre, pel qual s'autoritza la creació de 750 places del Cos de Mossos d'Esquadra i de 250 places del Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya	DOGC 7963 de 19.09.19	Resolució 591/XII 203-00022/12	24.10.19
Decret llei 15/2019, del 26 de novembre, pel qual es modifica l'article 13 del Decret llei 4/2010, del 3 d'agost, de mesures de racionalització i simplificació de l'estructura del sector públic de la Generalitat de Catalunya	DOGC 8012 de 28.11.19	Resolució 692/XII 203-00023/12	18.12.19
Decret llei 16/2019, del 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables	DOGC 8012 de 28.11.19	Resolució 687/XII 203-00024/12	11.12.19

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 17. Les iniciatives legislatives dels grups parlamentaris (proposicions de llei)

Proponent / Tipus finiment	En tràmit	Decaïment per tramitació integrada	Rebuig	Aprovació	TOTAL
GP CatECP, GP PSC-Units, SP PPC, GP Cs, SP CUP-CC	1		0	0	1
GP CatECP, GP PSC-Units, GP Cs, SP CUP-CC	1		0	0	1
GP CatECP, GP JxCat, GP ERC, GP PSC-Units	0		0	1	1
*GP JxCat, GP ERC, GP PSC-Units	2		0	0	2
GP JxCat, GP ERC	0		0	1	1
GP CatECP, GP PSC-Units	1		0	0	1
GP Cs	6		1	0	7
SP PPC	6		1	0	7
GP PSC-Units	0		0	1	1
GP CatECP	5		0	1	6
TOTAL	22		2	4	28

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Taula 18. Les ILPs en tràmit l'any 2019

Títol	Legislatura d'origen
Proposició de llei de mesures urgents per a l'habitatge (202-00018/08)	VIII
Proposició de llei electoral de Catalunya (202-00059/08)	VIII
Proposició de llei de modificació del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 3/2002, del 24 de desembre (202-00022/10)	X
Proposició de llei de modificació de l'article 6 del text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008 (202-00057/11)	XI
Proposició de llei de l'etiquetatge i traçabilitat dels béns de consum (202-00008/12)	XII
Proposició de llei de l'esport de Catalunya (202-00009/12)	XII

Títol	Legislatura d'origen
Proposició de llei de modificació de la Llei 1/2003, d'universitats de Catalunya (202-00035/12)	XII
Proposició de llei de creació del Cos Específic de Tècnics Ambientòlegs i Ambientòlogues del Cos de Titulats Superiors, grup A, de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (202-00056/12)	XII
Proposició de llei de modificació de la Llei 12/2009, d'educació, amb relació a l'ús dels aparells electrònics de comunicació a les escoles i els instituts (202-00057/12)	XII
Proposició de llei de declaració del Parc Natural del Montseny, de paratges naturals d'interès nacional i de reserves naturals integrals (202-00065/12)	XII
*Proposició de llei de l'esport i l'activitat física de Catalunya (202-00068/12)	XII

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

*Tramitació integrada de [202-00009/12](#) i [202-00059/12](#), segons acord publicat al [BOPC 474](#)

Taula 19. ILPs iniciades l'any 2019

Títol	Presentació de la iniciativa	Obertura de la tramitació
Proposició de llei de creació del Cos Específic de Tècnics Ambientòlegs i Ambientòlogues del Cos de Titulats Superiors, grup A, de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (202-00056/12)	10 maig 2019	23 maig 2019
Proposició de llei de modificació de la Llei 12/2009, d'educació, amb relació a l'ús dels aparells electrònics de comunicació a les escoles i els instituts (202-00057/12)	20 maig 2019	09 juliol 2019
Proposició de llei de declaració del Parc Natural del Montseny, de paratges naturals d'interès nacional i de reserves naturals integrals (202-00065/12)	14 novembre 2019	26 novembre 2019
*Proposició de llei de l'esport i l'activitat física de Catalunya (202-00068/12)	19 novembre 2019	19 novembre 2019

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

*Tramitació integrada de [202-00009/12](#) i [202-00059/12](#), segons acord publicat al [BOPC 474](#)

Taula 20. Comparativa de l'activitat de les comissions

Comissions legislatives												
	Projecte de llei	Proposició de llei	Proposta de resolució	Pregunta oral al Govern a respondre en comissió	Compareixença en procediments legislatius	Sessió informativa	Compareixença	Sessió informativa autoritats institucionals	Control dels principis de subsidiarietat	Proposta de compareixença procediments legislatius	Sol·licitud de sessió informativa	Sol·licitud de compareixença
Comissió d'Afers Institucionals	0	5	28	45	26	4	14	2	0	38	17	40
Comissió d'Economia i Hisenda	1	1	21	0	31	2	4	1	0	59	9	10
Comissió d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència	0	0	25	0	7	1	6	2	34	90	5	22
Comissió d'Interior	0	0	43	16	0	10	3	0	0	0	20	20
Comissió d'Ensenyament	0	0	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Comissió d'Educació	0	2	62	93	0	3	7	0	0	0	2	9
Comissió de Territori	0	1	62	0	60	4	4	0	0	121	11	12
Comissió de Medi Ambient i Sostenibilitat	0	0	18	0	33	3	8	0	0	62	1	31
Comissió de Salut	1	0	80	0	37	3	19	0	0	69	11	58
Comissió de Cultura	0	0	23	9	0	1	9	0	0	0	6	16
Comissió de Justícia	1	0	37	67	12	6	4	2	0	105	10	8
Comissió d'Empresa i Coneixement	0	0	18	45	22	2	14	0	0	43	3	18
Comissió de Treball, Afers Socials i Famílies	0	0	65	117	46	1	17	0	0	212	8	22
Comissió de Polítiques Digitals i Administració Pública	0	0	17	15	0	4	3	1	0	0	13	8
Comissió d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació	0	1	15	1	33	1	8	0	0	51	1	13

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

Altres comissions

	Proposta de resolució	Informe fiscalització/memòria d'activitats Sindicatura de C	Pregunta oral al president del Consell de Govern de la CCMA	Pregunta oral als altres càrrecs directius de la CCMA	Sessió informativa	Compareixença	Sessió informativa o compareixença autoritats institucionals	Informe del Síndic de Greuges	Compareixença de testimonis en comissions d'investigació	Procediments en exercici del dret de petició	Procediments en exercici del dret de petició (ePetitions)	Pla de treball
Comissió de Peticions	0	0	0	0	0	0	0	0	0	205	62	0
Comissió de Matèries Secretes i Reservades	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0
Comissió del Síndic de Greuges	0	0	0	0	0	0	2	12	0	0	0	0
Comissió de la Sindicatura de Comptes	0	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Comissió de Control de l'Actuació de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals	2	0	105	144	0	0	0	0	0	0	0	0
Comissió d'Igualtat de les Persones	11	0	0	0	2	15	0	0	0	0	0	0
Comissió de Polítiques de Joventut	11	0	0	0	0	16	0	0	0	0	0	0
Comissió de la Infància	9	0	0	0	0	7	0	1	0	0	0	0
Comissió d'Estudi del Treball Autònom	0	0	0	0	0	25	0	0	0	0	0	0
Comissió d'Estudi sobre els Drets Civils i Polítics	0	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	1
Comissió d'Estudi de les Polítiques per al Millorament de la Qualitat de Vida de la Gent Gran	0	0	0	0	0	18	0	0	0	0	0	1
Comissió d'Investigació sobre els Atemptats del 17 i el 18 d'Agost de 2017	0	0	0	0	0	7	0	0	25	0	0	1
Comissió d'Investigació sobre el Projecte Castor	0	0	0	0	0	21	0	0	12	0	0	0
Comissió d'Investigació sobre l'Aplicació de l'Article 155 de la Constitució Espanyola a Catalunya	0	0	0	0	0	56	0	0	28	0	0	1

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020.

ACTIVITAT D'IMPULS I CONTROL

Ja s'ha dit en un altre moment què el Parlament presenta un notable balanç en aquest apartat. En efecte, durant l'any 2019 es van aprovar un total de 205 resolucions (223 el 2018), ben heterogènies (quasi una al dia, si descomptem els períodes inhàbils), la majoria en comissió. I 105 mocions subsegüents a interpel·lacions (de les 155 substanciades) (per 40 del 2018). També es van tenir 6 compareixences del president de la Generalitat en Ple (5 el 2018), mecanisme que no deixa de ser excepcional (per informar, per exemple, de l'elaboració dels pressupostos de la Generalitat per al 2019, sobre el seu primer any de mandat, o «sobre els darrers esdeveniments polítics i judicials»), a banda que es van formular 188 preguntes orals al Govern (79 el 2018), i 114 preguntes orals més al president de la Generalitat en la sessió de control habitual en les sessions plenàries (48 el 2018), amb relació a qüestions de les més estricta actualitat del dia a dia del Govern. El president de la Generalitat també va comparèixer per informar dels relleus en el Govern de les conselleres Elsa Artadi i Laura Borràs, d'acord amb l'article 23.3 de la Llei de la presidència de la Generalitat i del Govern.

Hem de significar, a més, que van celebrar-se 3 debats específics en Ple (4 el 2018), sobre qüestions tan diverses com les proposades «per a la Catalunya real» o sobre «el reconeixement i la garantia dels drets de les dones», així com 35 sessions informatives en comissió amb membres del Govern (41 el 2018). Finalment, direm que el Govern va donar resposta escrita a 2.616 preguntes (2.788 el 2018) i va atendre 803 sol·licituds d'informació i documentació (859 el 2018), instrument aquest que, com ja vam exposar l'any passat, ha experimentat un increment exponencial en paral·lel amb els moderns requeriments socials de transparència i accés a la informació, incorporats al Reglament del Parlament (juliol de 2016), fet que, així mateix, ha generat la posada en marxa de diferents mecanismes interns de garanties (requeriments a les autoritats del Govern davant els incompliments, emparaes de la Mesa als sol·licitants desatesos i informes vinculants de l'Organisme de Garantia del Dret a la Informació del mateix Parlament).

Taula 21. Resum de l'activitat d'impuls i control (dades quantitatives globals)

Tipologia	Aprovació / Substanciació / Resposta	Rebuig	Retirada	Decaïment / Finiment expedient	Canvi tramitació	En tramitació	Total
Proposta de resolució	205	52	24	0	0	278	559
Proposta de creació de subcomissions i grups de treball	3	0	0	0	0	0	3
Proposta de resolució per a crear comissions	3	0	0	0	0	4	7
Proposta de resolució per a encomanar un informe a la S. Comptes	0	1	0	0	0	10	11
Debat general en el Ple	3	0	0	0	0	1	4
Moció subsegüent a una interpel·lació	105	22	6	0	0	0	133
Interpel·lació	155	0	4	0	0	0	159
Pregunta oral al Govern a respondre en el Ple	188	0	2	0	0	0	190
Pregunta oral al Govern a respondre en comissió	70	0	2	1	0	545	637
Pregunta per escrit al Govern	2.616	0	21	0	8	750	3.395
Pregunta oral al president de la Generalitat	114	0	1	0	0	0	115
Sol·licitud d'informació i documentació	803	0	3	0	0	209	1.015
Compareixença del president de la Generalitat	6	0	0	0	0	0	6
Sessió informativa	35	0	0	0	0	31	66

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

CONFLICTIVITAT DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Tenint en compte la singularitat del context polític descrit a l'inici, és d'especial interès examinar la conflictivitat plantejada per o contra el Parlament davant de l'alt tribunal, tenint en compte que, en molts dels processos constitucionals en què es va veure immersa la Generalitat durant el període de referència (recursos d'inconstitucionalitat contra lleis), no hi va intervenir el Parlament més que com a part interessada, tant si el recurrent era el Govern de l'Estat o el de la Generalitat, compareixent i formulant al·legacions.

Així, a banda dels recursos d'inconstitucionalitat contra lleis aprovades pel Parlament, que van continuar la seva tramitació (3), i de les qüestions d'inconstitucionalitat interposades per jutges ordinaris (1), relativa a la Disposició addicional 13^a de la Llei 5/2012, de 20 de març, sobre la jubilació forçosa del personal de l'ICS, es van interposar 2 recursos d'empara per part de membres del Parlament contra acords dels òrgans de la Cambra, per presumpta vulneració del seu dret fonamental a la representació política ex article 23.2 CE (*ius in officium*), i motivats per l'admissió o no admissió d'iniciatives —especialment les relacionades amb pronunciaments anteriors del mateix TC. En concret, respecte dels acords de la Mesa de la Cambra relatius a la delegació de vot de Carles Puigdemont i l'acord sobre el tipus de votació per a designar un senador en representació de la Generalitat (ratificació fallida del candidat del PSC, Miquel Ice-ta), que es van afegir als quatre pendents de resolució. No obstant, la dada més rellevant són els 10 incidents d'execució promoguts pel Govern de l'Estat per eventuais incompliments de sentències anteriors que havien declarat nul·les i inconstitucionals determinades disposicions i acords del Parlament que s'havien reiterat: el dret a l'autodeterminació de Catalunya o la revocació del rei Felip VI. Aquests incidents, a més, es van interposar en ple context electoral, doncs el Govern de l'Estat els va registrar al TC entre el 7 d'octubre i el 8 de novembre, just abans de les eleccions generals del 10 de novembre. Com a novetat rellevant, farem constar que en els darrers incidents, el Govern espanyol també va demanar per primera vegada al TC —que hi va accedir— la deducció de testimoni de particulars per procedir penalment contra part dels membres de la Mesa del Parlament, fet que va portar a la Fiscalia a presentar les oportunes querelles davant el TSJC, pendents encara de resoldre.

Taula 22. Processos davant el Tribunal Constitucional iniciades el 2019

	Sentència	Decaïment	En ramitació	Total
Qüestió d'inconstitucionalitat	1	-	-	1
Altres procediments davant el Tribunal Constitucional	1	-	-	1
Recurs d'emparament	2	-	4	6
Incidents d'execució de sentència	5	-	5	10
Total	9	-	9	18

Font: Direcció d'Estudis Parlamentaris. Barcelona: Parlament de Catalunya, 2020

FUNCIÓ ELECTIVA DEL PARLAMENT

Si bé, com hem vist, l'activitat i el debat polític s'ha desenvolupat a la Cambra en condicions d'una relativa excepcionalitat, doncs no es van produir les interrupcions que van caracteritzar l'any 2018, la situació política enrevessada —particularment, la persistent i enconada situació política— va provocar el bloqueig total en la designació de càrrecs de nova creació o en la renovació per caducitat del mandat o per renúncia dels membres dels òrgans estatutaris: [Consell de Garanties Estatutàries (5 de 9), Consell de l'Audiovisual de Catalunya) (5 membres)], i entre aquests els comissionats o òrgans auxiliars del Parlament [Sindicatura de Compres (tots 7 membres) i Síndic de Greuges]. Això va afectar també a altres càrrecs previstos a les lleis, tot i no tenir el relleu institucional dels anteriors (101 càrrecs, 13 dels quals de nova creació). Aquesta xifra significa més del 65% del total dels 154 càrrecs que correspon designar al Parlament, com, per exemple, el Consell de Govern de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA) (24 càrrecs, tant del consell de govern com del que formen el Consell Assessor de Continguts i Programació), el Consell Assessor de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, els consells socials de les universitats, la Junta de Museus de Catalunya, la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública (GAIP), l'Agència Catalana de Protecció Social, o el Consell Fiscal de Catalunya.

En l'actiu cal mencionar què, a diferència de l'any anterior, es van poder designar 38 càrrecs: Consell Nacional de la Cultura i les Arts (CoNCA), Junta de Govern del Memorial Democràtic, Consell Assessor de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA), Junta de Govern

de l'Institut Català Internacional per la Pau i del Comitè d'Experts sobre el Canvi Climàtic. També 2 senadors en representació de la Generalitat, per suplir dues vacants. Aquesta delicada i insòlita situació va portar el president del Parlament, Roger Torrent, a propiciar una tanda de contactes amb els representants dels grups parlamentaris (març de 2019). També es va intentar pal·liar modificant ad hoc les lleis del CONCA i del CAC i CCMA, per modificar la composició d'aquests òrgans i preveure l'elecció dels seus membres per consens a través de majories reforçades (dos terços), tot i que, com s'ha dit repetidament, només va fructificar en el primer dels casos.

AGENDA INSTITUCIONAL (NO ESTRICAMENT PARLAMENTÀRIA)

Pla d'Igualtat

Al juny de 2018 la Mesa va acordar l'elaboració d'un pla d'igualtat de gènere. Com a part d'aquest acord, es va crear un grup de treball que durant l'any 2019 va elaborar la diagnosi de la situació prèvia a la redacció del pla d'accions. Aquest grup de treball es va reunir regularment, d'acord amb la metodologia i les fases d'elaboració del pla. També va fer, segons l'objecte de la reunió, sessions de treball de composició reduïda².

Commemoració del 10è aniversari de l'Oficina Antifrau

El novembre del 2018 es va complir el 10è aniversari de la creació de l'Oficina Antifrau. Amb motiu d'aquesta efemèride, el seu director, Miguel Ángel Gimeno, va comparèixer en la sessió plenària del 3 i 4 d'abril de 2019, per fer un balanç d'aquests 10 anys tot coincidint amb la commemoració. Aquesta compareixença va respondre a la voluntat, segons el director, «d'avaluar l'eficiència de la institució i plantejar els reptes de futur», tal i com va manifestar en la trobada institucional prèvia que va mantenir amb el president del Parlament de Catalunya.

² El Pla es va aprovar formalment el 14 de gener de 2020.

